

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเมืองการปกครองมีความสำคัญ และความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เพราะสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านภาวะเศรษฐกิจ ด้านการเมือง การปกครอง บทบาทสังคม และหน้าที่ในฐานะพลเมืองของประเทศในระบอบประชาธิปไตย สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคนไทย ทำให้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของคนในสังคมปัจจุบัน การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคม ลดน้อยลง ทำให้สังคมเกิดความวุ่นวายมีการเอาใจเอาเปรียบกันมากขึ้น บทบาทความรับผิดชอบ การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศยังไม่ประสบความสำเร็จ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 16) เพราะในสังคมมีการแข่งขันกันสูงเยาวชนของชาติเคยชินกับระบบการแข่งขันตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัย การเห็นแก่ตัวได้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมานับประการ ฉะนั้นการพัฒนาคนในภาวะเศรษฐกิจ และสังคมการเมืองมีแต่การแข่งขันกัน จึงจำเป็นต้องเน้นให้มีความสามัคคี มีคุณธรรม และจริยธรรม ควบคู่ไปกับการศึกษาในส่วนอื่นๆ (รัตนา บำรุงญาติ, 2547, หน้า 3)

การปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคมไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมทั้งจะทำประโยชน์ให้แก่สังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนเองในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น สามารถดำรงชีวิต มีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจทำงานครองชีวิตอย่างมีความสุขได้ (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 5)

ดังนั้นประเทศจึงจำเป็นต้องปฏิรูปการเรียนรู้โดยเร็วที่สุดเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเยาวชนให้สามารถ คิดเป็น ทำเป็น มีทักษะการจัดการเรียนมีคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงามและการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง (รุ่ง แก้วแดง, ม.ป.ป) กระทรวงศึกษาได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรใหม่ที่ปรับปรุงและพัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับระบบ

สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปโดยมุ่งเน้นให้มีการจัดการศึกษาด้านความรู้ ความคิดความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนและความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลโดยยึด ผู้เรียนเป็นสำคัญ ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองและสังคม(กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 4)

หลักสูตรสังคมศึกษาจะมีส่วนช่วยเตรียมนักเรียนสำหรับการดำเนินชีวิตเตรียมเยาวชน ของชาติสำหรับโลกอนาคต เนื่องจากจุดมุ่งหมายพื้นฐานของหลักสูตรสังคมศึกษา คือ การช่วย พัฒนาด้านการคิดแบบสะท้อน และทักษะความสามารถที่จะนำไปใช้ปฏิบัติในบทบาทการเป็น พลเมืองดีในชีวิตประจำวัน (สิทธิศักดิ์ วุฒิสิริพงษ์, 2540, หน้า 206) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สังคมศึกษามุ่งหวังให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นส่งเสริมให้ รู้จักวิเคราะห์ผลดีการปฏิบัติการณ์อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อม ให้เกิดประโยชน์เหมาะสมกับ บทบาทหน้าที่ต่อครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติได้อย่างถูกต้อง (กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม, 2545, หน้า 18) มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสังคมศึกษาศาสตร์และ วัฒนธรรมช่วงชั้นที่ 2 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมสาระหน้าที่ พลเมืองวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตมีแนวคิดสำคัญในการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้เป็น พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยทั้งในระดับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และในสังคมโลก มีส่วนร่วมและปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย การส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตาม สถานภาพ บทบาท สิทธิภาพในฐานะพลเมืองนำหลักคุณธรรมจริยธรรมของการเป็นพลเมืองดีมา เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกาของสังคม ตามหลักสิทธิมนุษยชนในสังคมไทยและ สังคมโลก (หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านคลองหลวง, 2544, หน้า 42) หลักสูตรสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน จึงจำเป็นต้องให้มีการเรียน เรื่องการเมืองการปกครอง

การเรียน เรื่อง การเมืองการปกครอง นักเรียนจะได้ความรู้ความเข้าใจต้องมีส่วนร่วม ในทางการเมืองการปกครอง รู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพ มีความรับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง (กรมวิชาการ, 2541, หน้า 20-21) ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาทุกระดับมีบทบาทในการปลูกฝัง ความรู้ความเข้าใจ และศรัทธาในวิธีการและเนื้อหาสาระของการเมืองการปกครองไม่ว่าในด้าน ทฤษฎีหรือการปฏิบัติ (กรมวิชาการ, 2541, หน้า 1)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนิน ชีวิตในสังคม พบปัญหาหลายด้านโดยเฉพาะเนื้อหาบางอย่างค่อนข้างยาก ครูสอนให้นักเรียน ท่องจำตามหนังสือ ทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย และไม่สนใจเรียน เรื่องการเมืองการปกครอง และยัง ขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยทำให้นักเรียนไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ กระบวนการจัดการ เรียนการสอนของครู จึงจำเป็นต้องเลือกใช้สื่อและนวัตกรรมที่เหมาะสมเพราะสื่อจะช่วยให้นักเรียน

ได้เรียนรู้อย่างเข้าใจ ได้ความรู้จากเนื้อหาสาระและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน (นิคม ชมพุลวง, 2541, หน้า 39) สื่อการ์ตูน ถือเป็นสื่อที่นักเรียนในระดับนี้ให้ความสนใจและเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน การ์ตูนช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น และจำได้นานใช้เป็นสื่อสำหรับสอนผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ดี ทำให้เกิดอารมณ์ขัน สนุกสนานเพลิดเพลิน คลายเครียด ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ (วิระ พุฒกลาง, 2540, หน้า 46) หนังสือการ์ตูนมีคุณค่า ทำให้เกิดมโนภาพที่ดั่งภาพ ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการที่ดั่งภาพด้วย

การ์ตูนเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่เหมาะสมกับนักเรียนในระดับประถมศึกษา นอกจากจะเป็นสิ่งพิมพ์เพื่อความบันเทิงแล้ว ยังสามารถนำมาใช้ในการเสริมทักษะในการเรียนการสอนการ์ตูนเป็นภาษาสากลของโลกที่ทุกชาติทุกภาษาสามารถเข้าใจได้ โดยมีต้องใช้ภูมิปัญญาสูงแต่อย่างไร (ศักดิ์ชัย เกียรตินารินทร์, 2545, หน้า 6) เพราะการ์ตูนช่วยกระตุ้นให้เด็กสนใจ ในสิ่งที่เรียนช่วยให้เด็กได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม การ์ตูนสำหรับเด็กได้รับความนิยมน้อยอย่างมา จากการสำรวจการอ่านของเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุ ระหว่าง 8-12 ปี พบว่าเด็กในวัยนี้สนใจการ์ตูนมากถึงร้อยละ 90 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 3) และผลการสำรวจหนังสือที่เด็กชอบอ่านมากที่สุด ในระดับประถมศึกษาคือหนังสือการ์ตูน ร้อยละ 96.48 (สุนันทา ฝืนนิมิต, 2542, หน้า 10) ดังนั้นการ์ตูนจึงเป็นสื่อการสอนอีกประการหนึ่งที่ควรนำมาใช้ในระดับประถมศึกษา เนื่องจากเป็นสิ่งที่เด็กสนใจอยู่แล้วดังผลงานวิจัยหลาย ๆ ท่านกล่าวคือ ผลงานของ วนิตา สาวิลสิทธิ์ (2545, หน้า 84) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการเรียนโดยใช้บทเรียนการ์ตูนและการเรียนปกติกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ทรัพยากรดินของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ภาพการ์ตูนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.56/80.63 และนักเรียนที่ได้รับการเรียนโดยใช้ภาพการ์ตูนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนวิธีปกติสถิติที่ระดับ .01 ธีรรัตน์ ชูชี (2547, หน้า 135) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาท้องถิ่นของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยบทเรียนการ์ตูนกับแบบ 4 MAT พบว่า ประสิทธิภาพเท่ากับ 76.20/80.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 และนักเรียนที่ได้รับการเรียนโดยใช้ภาพการ์ตูนกับ 4 MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่าบทเรียนการ์ตูน เป็นสื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจของผู้เรียน เป็นเรื่องราวที่เข้าใจง่าย ก่อให้เกิดความรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะการ์ตูน คือ หัวใจที่สำคัญที่เร้าความสนใจและทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ในการเรียน เป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้ง่าย (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2544, หน้า 118)

โรงเรียนบ้านคลองหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1 จัดการศึกษา ระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้จัดการเรียนรู้เป็น 2 ช่วง ชั้น ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์โรงเรียนบ้านคลองหลวงมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมนำ ความรู้ก้าวสู่เทคโนโลยี เมื่อวิเคราะห์จุดอ่อนในรายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนบ้าน คลองหลวง (Self Study Report: S S R) ปี 2548 การพัฒนาโรงเรียนในด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า นักเรียนโดยภาพรวมควรได้พัฒนาหลายด้าน ทักษะกระบวนการคิด ทักษะการแก้ปัญหาการฝึกฝน ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การใช้สื่อวัตกรรมการจัดการเรียน การสอน (โรงเรียนบ้านคลองหลวง, 2548, หน้า 28) นอกจากนี้รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนบ้านคลองหลวง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิตตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง, 2533) ซึ่งจัดอยู่ในขอบข่าย ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2549 คิดเป็นร้อยละ 78 ซึ่ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดังกล่าวไม่น่าพอใจตามที่โรงเรียนตั้งไว้และจากการนิเทศติดตามผล ของหน่วยงานศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลางในทุกระดับชั้น ดังรายงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2549 (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการเขต 1, 2549) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ย ร้อยละ 72.87 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยร้อยละ 73.40 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มี ผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยร้อยละ 69.69 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยร้อยละ 69.72 ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยร้อยละ 68.74 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ย ร้อยละ 70.06 ตามลำดับโดยมีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยรวมทุกระดับชั้นร้อยละ 70.75 เท่านั้น ซึ่งไม่ สอดคล้องกับความต้องการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการเขต 1 ในมาตรฐานที่ 9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการเขต 1 มีนโยบายและจุดเน้น ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนในทุกช่วงชั้นให้สูงขึ้นร้อยละ 85

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจ การเรียนการสอนในรูปแบบบทเรียน การ์ตูน ซึ่งมีความสำคัญต่อการสอนในระดับประถมศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะเป็นสื่อที่เหมาะสม กับวัย ความสนใจของผู้เรียน และเป็นสื่อที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น บทเรียนการ์ตูนสามารถนำมาสร้างเป็นสื่อการเรียนการสอน ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี การพัฒนาบทเรียนการ์ตูน เรื่องการเมืองการ ปกครอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

และเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้มีประสิทธิภาพบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนการ์ตูน เรื่อง การเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเมืองการปกครอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยใช้บทเรียนการ์ตูนกับการสอนปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง การเมืองการปกครอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยใช้บทเรียนการ์ตูนกับการสอนปกติ

สมมติฐานงานวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนรู้สังคมศึกษาเรื่องการเมืองการปกครองโดยใช้บทเรียนการ์ตูนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ
2. นักเรียนที่เรียนรู้สังคมศึกษาเรื่องการเมืองการปกครอง โดยใช้บทเรียนการ์ตูน มีความพึงพอใจทางการเรียน สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านคลองหลวง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 4 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster sampling) จำนวนนักเรียน 2 ห้อง จำนวนนักเรียน 60 คน

กลุ่มทดลองเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน

กลุ่มควบคุมเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านคลองหลวง จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่อง การเมือง การปกครอง ดังนี้

2.1 สาระการเรียนรู้

2.1.1 กฎหมายการเกิด

2.1.2 กฎหมายการทำบัตรประจำตัวประชาชน

2.1.3 กฎหมายการเกณฑ์ทหาร

2.1.4 กฎหมายการจดทะเบียนสมรส

2.1.5 กฎหมายการตาย

2.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.2.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2.2 บอกเอกสารหลักฐานที่นำไปใช้ในกฎหมายชีวิตประจำวัน

2.2.3 ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2.4 มีทักษะในการสังเกต เกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

2.2.5 ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันได้เหมาะสมตามวัย

2.2.6 วิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และหาแนวทางแก้ไข

2.2.7 ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันได้เหมาะสมตามวัย

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ใช้เวลาทดลองสอนทั้งหมด 20 ชั่วโมง ใช้เวลาในการทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน 4 ชั่วโมง

4. ตัวแปรที่ทำการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้สรุปตัวแปรที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ

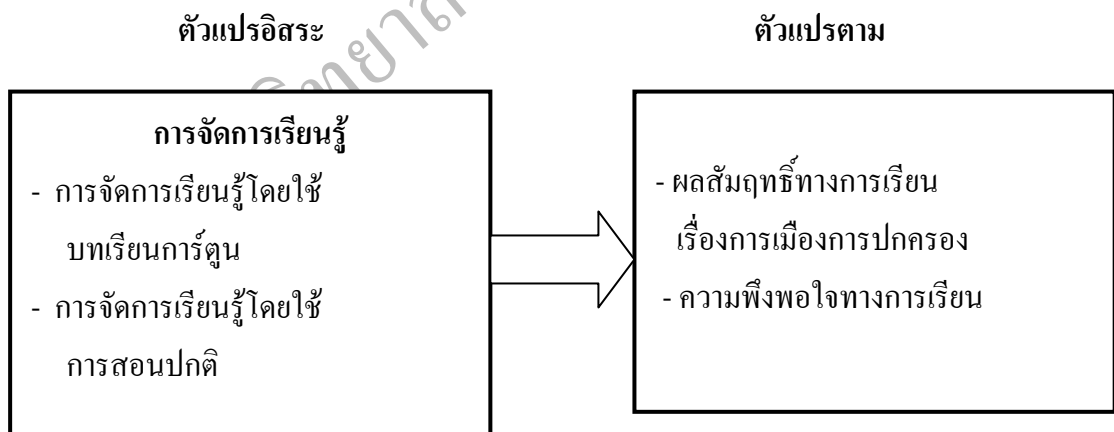
1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนการ์ตูน
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนปกติ

ตัวแปรตาม คือ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง “การเมืองการปกครอง”
2. ความพึงพอใจทางการเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ แสดงไว้ดังภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นียมศัพท์เฉพาะ

1. การ์ตูน หมายถึง ภาพวาดที่วาดขึ้นอย่างง่าย ๆ ผู้เป็นเรื่องราว มีตัวละครรูปร่าง และตัวประกอบ เป็นภาพแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

2. บทเรียนการ์ตูน หมายถึง บทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ภาพการ์ตูนผู้เป็นเรื่องราว การจัดเนื้อเรื่องติดต่อกันตามลำดับจากง่ายไปหายาก จัดเนื้อหาออกเป็นตอน ใช้ตัวการ์ตูนดำเนินเรื่องสั้น ๆ ต่อเนื่องกันหลายกรอบจนจบ มีแบบฝึกหัด ตอบคำถามเพื่อฝึกทักษะ และเฉลยคำตอบไว้ท้ายบทเรียน จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ กฎหมายการเกิด กฎหมายการทำบัตรประจำตัวประชาชน กฎหมายการเกณฑ์ทหาร กฎหมายการจดทะเบียนสมรส กฎหมายการตาย

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนการ์ตูน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ เรื่องการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้บทเรียนการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีส่วนร่วม และจัดแบ่งกลุ่มให้นักเรียนได้ศึกษา อภิปรายนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน จัดทำใบงานสรุปความรู้ร่วมกัน

4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนปกติ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ เรื่องการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนศึกษาจากคู่มือนักเรียน แล้วทำแบบฝึกหัดที่มีเฉพาะเนื้อความไม่มีบทเรียนการ์ตูนประกอบ บางแบบฝึกให้ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน แต่บางแบบฝึกให้ผู้เรียนตอบคำถามโดยไม่มีเรื่องให้อ่านจำนวน 5 เรื่อง กฎหมายการเกิด กฎหมายการทำบัตรประจำตัวประชาชน กฎหมายการเกณฑ์ทหาร กฎหมายการจดทะเบียนสมรส กฎหมายการตาย

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

6. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่อง “การเมืองการปกครอง” ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อทดสอบผู้เรียนหลังจากจบหลักสูตรเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก ให้คะแนนตอบถูกให้ 1 คะแนนตอบผิดให้ 0 จำนวน 30 ข้อ

7. การเมืองการปกครอง หมายถึง เนื้อหาในบทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับกฎหมาย นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่อง ได้แก่

เรื่องที่ 1 กฎหมายการเกิด

เรื่องที่ 2 กฎหมายการทำบัตรประจำตัวประชาชน

เรื่องที่ 3 กฎหมายการเกณฑ์ทหาร

เรื่องที่ 4 กฎหมายการจดทะเบียนสมรส

เรื่องที่ 5 กฎหมายการตาย

8. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552
โรงเรียนบ้านคลองหลวง จังหวัดสมุทรปราการ

9. ความพึงพอใจทางการเรียน หมายถึง ความรู้สึกในทางบวกที่นักเรียนมีต่อการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนการ์ตูนและการสอนปกติ เรื่อง การเมืองการปกครอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางเผยแพร่ความรู้ให้แก่ครูอาจารย์ที่สนใจในการสร้างบทเรียนการ์ตูน เพื่อ
ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน

2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนรู้ใน
รายวิชาอื่น ๆ ให้บรรลุผลเหมาะสมกับสภาพความต้องการมากขึ้น

3. เป็นแนวทางสำหรับครูในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่ม
สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระอื่น